

กระทู้ถามที่ ๐๕๖/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓๐ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง การจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดังต่อไปนี้

ปัจจุบันปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้ยากไร้นับว่ามีความรุนแรงมากขึ้น โดยที่อยู่อาศัยเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ หากมีที่อยู่อาศัยถาวร มั่นคง เป็นของตัวเอง ก็ย่อมแสดงถึงความมั่นคงในชีวิต ปัญหาที่อยู่อาศัยจึงเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับความเป็นเมือง เนื่องจากเมื่อมีคนมากขึ้นและทุกคนต่างก็ต้องการที่อยู่อาศัยจึงทำให้เกิดปัญหา โดยเฉพาะในเขตเมือง ซึ่งได้ลุกลามกลายเป็นปัญหาชุมชนแออัดและปัญหาคนไร้บ้านในที่สุด ปัญหาดังกล่าวเชื่อมโยงกับปัญหาการพัฒนาของรัฐที่มุ่งเน้นแต่การพัฒนาเมืองใหญ่ ทำให้ประชาชนหลังไหลเข้ามาทำงาน และด้วยความยากจนทำให้ต้องบุกรุกที่ดินสาธารณะซึ่งเป็นที่ดินของรัฐ เสี่ยงต่อการถูกไล่รื้อถอนและดำเนินคดี จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีโครงการจัดการที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ โดยเฉพาะผู้ที่บุกรุกที่สาธารณะหรือไม่อย่างไร

๒. หากรัฐบาลมีโครงการดังกล่าวแล้ว รัฐบาลมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสถานที่ และผู้มีสิทธิเข้าอาศัยอย่างไร และจะมีการจัดให้มีสาธารณูปการส่วนกลางอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วิชาญ มินชัยนันท์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๕๖/ร.

ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กรุงเทพมหานคร
เรื่อง การจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้

ข้าพเจ้า นายอิสสระ สมชัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถาม ๑ ปัจจุบันปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้ยากไร้นับว่ามีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะ
ในเขตเมืองซึ่งได้ลุกลามกลายเป็นปัญหาชุมชนแออัดและปัญหาคนไร้บ้านในที่สุด จึงขอเรียนถามว่า
รัฐบาลมีโครงการจัดการที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ โดยเฉพาะผู้ที่บุกรุกที่สาธารณะหรือไม่ อย่างไร

คำถาม ๒ หากรัฐบาลมีโครงการดังกล่าวแล้ว รัฐบาลมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสถานที่
และผู้มีสิทธิเข้าอาศัยอย่างไร และจะมีการจัดให้มีสาธารณูปการส่วนกลางอย่างไรบ้าง ขอทราบ
รายละเอียด

คำตอบ รัฐบาลโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีโครงการจัดหา
ที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อย ที่ถูกไล่รื้อเนื่องจากไฟไหม้ ถูกเวนคืน หรือถูกไล่ที่จากการบุกรุก
ที่สาธารณะทั่วประเทศตามโครงการบ้านเอื้ออาทรและบ้านมั่นคง เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัย
เป็นของตนเอง ดังนี้

๑. โครงการบ้านเอื้ออาทร ดำเนินการโดยการเคหะแห่งชาติ ในลักษณะบ้านพร้อมที่ดิน
และอาคารชุด ได้แก่

๑.๑ บ้านพร้อมที่ดิน ประมาณ ๒๑ ตารางวา ราคา ๓๕๐,๐๐๐ บาท

๑.๒ อาคารชุด ๒๔ ตารางเมตร ราคา ๒๕๐,๐๐๐ บาท

๑.๓ อาคารชุด ๓๓ ตารางเมตร ราคา ๓๕๐,๐๐๐ บาท

โดยผู้ที่ต้องการที่อยู่อาศัยดังกล่าว จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเช่าซื้อ
อาคารโครงการบ้านเอื้ออาทร ดังนี้

๑) ผู้เดือดร้อนสามารถแจ้งความประสงค์ขอเช่าซื้ออาคารในโครงการบ้านเอื้ออาทร
โดยการเคหะแห่งชาติจะพิจารณาอาคารว่างให้ผู้มีสิทธิเข้าอาศัยได้อยู่ในบริเวณสถานที่ใกล้เคียงหรือ
บริเวณที่มีสิทธิประสงค์จะเช่าอยู่อาศัย

๒) ผู้มีสิทธิเข้าอาศัยในโครงการบ้านเอื้ออาทรจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการเช่าซื้ออาคารบ้านเอื้ออาทร ดังนี้

(๑) มีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/เดือน

(๒) สามารถผ่อนชำระกับธนาคารออมสินและธนาคารอาคารสงเคราะห์ เริ่มต้นที่ ๒,๔๐๐ บาท/เดือน หรือผ่อนชำระกับการเคหะแห่งชาติ เริ่มต้นที่ ๒,๖๐๐ บาท/เดือน ระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ ปี

(๓) มีสัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะ

สำหรับการจัดสาธารณูปการส่วนกลางโครงการบ้านเอื้ออาทรได้กำหนดรูปแบบ ให้มีองค์ประกอบชุมชนที่จำเป็น ทั้งระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการพื้นฐาน ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ลานจอดรถ สวนหย่อม ส่วนของการพาณิชย์กรรม ร้านค้า ศูนย์ชุมชน สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน ระบบบำบัดน้ำเสีย โดยจัดสร้างตามความเหมาะสมของแต่ละโครงการ

๒. โครงการบ้านมั่นคง ดำเนินการโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เพื่อสร้างความมั่นคง ในการอยู่อาศัยของคนจนเมือง โดยเฉพาะผู้อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดและชุมชนบุกรุก ซึ่งไม่มีที่อยู่อาศัย ของตนเองเน้นการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นหลักในการแก้ปัญหาของตนเอง โดยรัฐให้การสนับสนุน เงินอุดหนุนเฉลี่ยแปลงละ ๖๘,๐๐๐ บาท สำหรับการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่จำเป็นของชุมชน และการปรับปรุงที่อยู่อาศัยบางส่วน รวมทั้งสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ พิจารณาให้ใช้ที่ดิน ตลอดจนการใช้ที่ดินว่างเปล่าของรัฐรองรับชุมชน

ทั้งนี้ โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย ที่อยู่อาศัยในที่ดินสาธารณะ ตามโครงการบ้านมั่นคง มีการดำเนินการแล้ว ๖๔ โครงการ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนใน ๑๑๒ ชุมชน ๔,๔๓๕ ครอบครัว วงเงินสนับสนุนสาธารณูปโภครวม ๒๑๓.๑๑ ล้านบาท สินเชื่อที่อยู่อาศัย ๑๘๑.๐๑ ล้านบาท โดยมีหลักเกณฑ์ในการดำเนินงาน ดังนี้

๑) หลักเกณฑ์การพิจารณาสถานที่

- เป็นที่ดินสาธารณะที่ชุมชนผู้มีรายได้น้อย ได้อาศัยอยู่เดิมอยู่แล้ว

- เป็นที่ดินสาธารณะในเมือง โดยประชาคมเมือง หรือเทศบาล องค์การบริหาร

ส่วนตำบล (อบต.) ให้การเห็นชอบว่าเป็นที่ดินสาธารณะที่รกร้างว่างเปล่า ประชาชนในเมือง ไม่ได้ใช้ประโยชน์ สามารถนำมาพัฒนาเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยได้

๒) ผู้มีสิทธิเข้าอยู่อาศัย

- ผู้ที่อยู่อาศัยเดิมในชุมชนที่อยู่อาศัยในที่ดินสาธารณะอยู่แล้ว

- ผู้มีรายได้น้อยที่อยู่อาศัยในชุมชนในเมืองที่จำเป็นต้องย้ายออกจากที่เดิมและ

เทศบาล อบต. ประชาคมในเมืองเห็นชอบให้สร้างที่อยู่อาศัยในที่ดินสาธารณะที่รกร้างว่างเปล่าและประชาชนในเมืองไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น

๓) การจัดให้มีระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการส่วนกลาง

รัฐบาลสนับสนุนวงเงินอุดหนุนสำหรับการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการส่วนกลาง โดยสนับสนุนให้ชุมชนร่วมกันวางแผนการจัดทำสาธารณูปโภคและสาธารณูปการส่วนกลางด้วยตนเอง โดยให้ทั้งชุมชนมีส่วนร่วมในการพูดคุยทำความเข้าใจ สำรวจข้อมูลรายครัวเรือน วางแผนการพัฒนาและวางผังชุมชน เพื่อให้สมาชิกทั้งชุมชนได้รับสิทธิการอยู่อาศัยในที่ดินอย่างทั่วถึงเสมอภาค และเหมาะสมกับอาชีพของแต่ละครัวเรือน พร้อมทั้งปรับภูมิทัศน์ชุมชนให้น่าอยู่ มีพื้นที่ส่วนกลางสำหรับชุมชนใช้ร่วมกันและวางแผนก่อสร้างบ้านใหม่ หรือซ่อมแซมบ้านที่อยู่อาศัยเดิม โดยมีสถาปนิกชุมชนช่วยในด้านเทคนิคการออกแบบ ตลอดจนวิศวกรช่วยในการให้ความรู้แก่ชุมชนในการจัดการงานก่อสร้าง ให้มีชุมชนและที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น